

Juniormesterlære i SMV'erne

MEDLEMSUNDERSØGELSE

Mere end halvdelen af SMV'erne kender til juniormesterlære, og knap hver tredje virksomhed med kendskab til ordningen er åbne for at tage folkeskoleelever i praktik. Der er tydelige forskelle på tværs af brancher og geografi.

Juniormesterlære har fået fodfæste hos SMV'erne, men potentialet er til mere

Juniormesterlære er en ny frivillig mulighed for alle elever i 8. og 9. klasse, som gælder fra skoleåret 2025/2026.

I stedet for kun at gå i skole hele ugen, kan eleverne være i praktik 1-2 dage om ugen og få undervisning i dansk, matematik og eventuelt andre fag de resterende dage. Praktikken kan foregå i en virksomhed, på en erhvervsskole, på en FGU eller i ungdomsskolen. Det er en ny måde at gå i skole på, hvor de unge lærer gennem virkelige opgaver. Formålet er at give de unge lyst til at tage en erhvervsuddannelse og øve sig på arbejdsopgaver og rutiner. Praktikken er ulønnet og juniormesterlære afsluttes med folkeskolens afgangseksamen i dansk og matematik samt en afsluttende evalueringssamtale. Regeringens forventer, at 5 pct. af en årgang skal i juniormesterlære. Det svarer til ca. 3.000 unge om året.

En ny medlemsundersøgelse fra SMVdanmark viser at juniormesterlære allerede har fået fodfæste blandt en betydelig del af SMV'erne – men også at potentialet er større.

Hovedpointer fra undersøgelsen

- 52 pct. af SMV'erne angiver, at de kender til juniormesterlære-ordningen. 43 pct. angiver, at de ikke kender ordningen.
- Blandt de virksomheder, der kender ordningen, er 31 pct. åbne for at tage elever i juniormesterlære. 51 pct. svarer nej.
- Villigheden varierer på tværs af brancher: Autobranschen, service og oplevelser samt landbrug har de højeste andele, mens administrative brancher generelt ligger lavest.
- Geografisk ligger Københavns omegn, Fyn og Vestjylland højest målt på andelen af virksomheder, der er åbne for at tage imod juniormesterlæringer. Østsjælland og København ligger lavest.

Andelen af SMV'er,
som er åbne for at
tage unge i
juniormester-lære

31pct.

Over halvdelen
af SMV'erne
kender til
juniormester-
lære

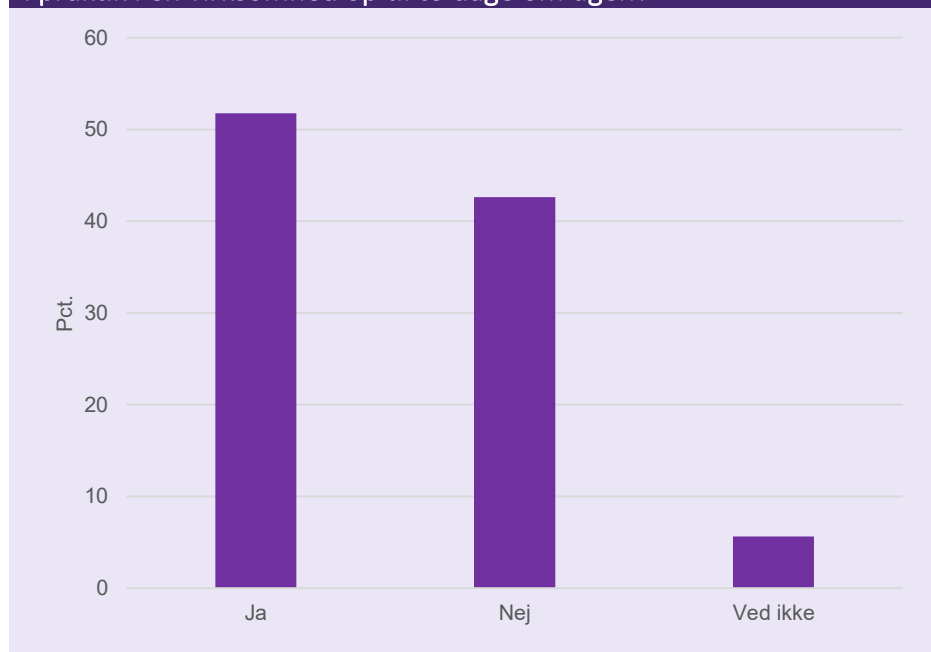
Knap halvdelen af SMV'erne kender ikke til juniormesterlære

Juniormesterlære er kendt af en stor del af SMV'erne. 52 pct. af virksomhederne svarer ja til, at de kender ordningen, hvor elever i 8. og 9. klasse kan komme i praktik i en virksomhed op til to dage om ugen. 43 pct. svarer nej, mens 6 pct. svarer ved ikke, *jf. figur 1*.

Juniormesterlære er således endnu ikke etableret som en ordning, der kan siges at være bredt kendt blandt størstedelen af de danske SMV'er.

Figur 1

Kender du til juniormesterlære, hvor elever i 8. og 9. klasse kan komme i praktik i en virksomhed op til to dage om ugen?

Kilde: SMVdanmarks medlemsundersøgelse, 4. kvartal 2025

Anm.: Antal besvarelser = 1.108

Betydelige geografiske forskelle i kendskabet til juniormesterlære

Kendskabet til juniormesterlære varierer på tværs af landsdele. Ordningen er mest udbredt på Bornholm, hvor tre ud af fire SMV'er angiver, at de kender den, *jf. figur 2*. Herefter følger Østsjælland, hvor 58 pct. af virksomhederne har kendskab til ordningen.

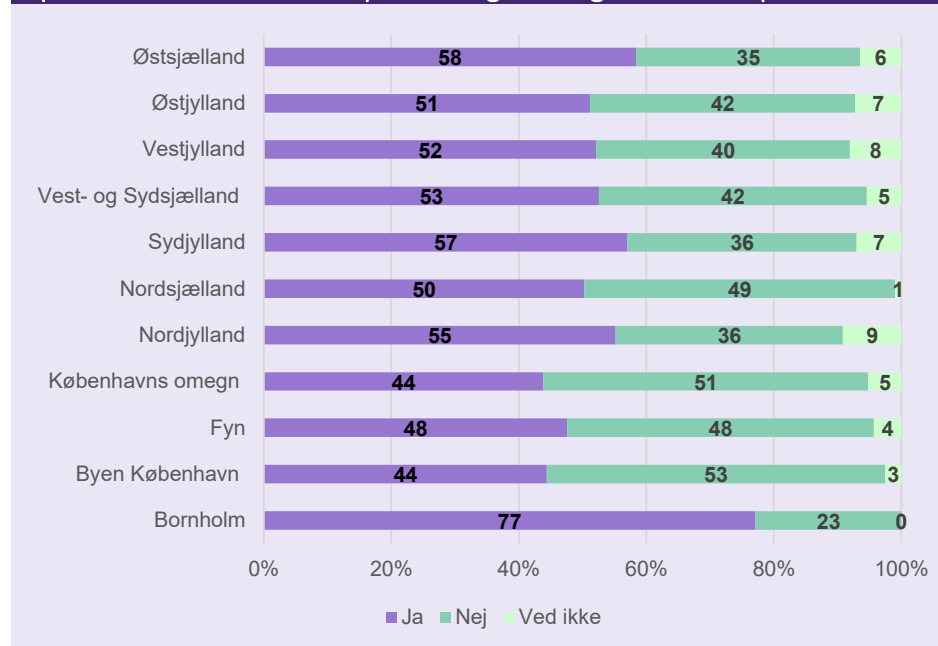
I den modsatte ende ligger Københavns Omegn og Byen København, hvor under halvdelen af SMV'erne kender til juniormesterlære. Kendskabet er således lavere i hovedstadsområdet end i de omkringliggende landsdele, herunder Østsjælland og Nordsjælland.

I Jylland er kendskabet relativt højt i både Nordjylland og Syddjylland, hvilket indikerer, at ordningen har opnået en bredere udbredelse uden for hovedstadsområdet.

Tre ud af fire
SMV'er på
Bornholm
kender til
juniormester-
lære

Figur 2

Kender du til juniormesterlære, hvor elever i 8. og 9. klasse kan komme i praktik i en virksomhed op til to dage om ugen? Fordelt på landsdele

Kilde: SMVdanmarks medlemsundersøgelse, 4. kvartal 2025

Anm.: Antal besvarelser = 1.108

Næsten hver 3. klar til juniormesterlære

Blandt SMV'erne, der kender til juniormesterlære, er 31 pct. åbne for at tage folkeskolelever i ordningen. Samtidig svarer 51 pct. nej, mens 18 pct. angiver, at de er i tvivl, *jf. figur 3*.

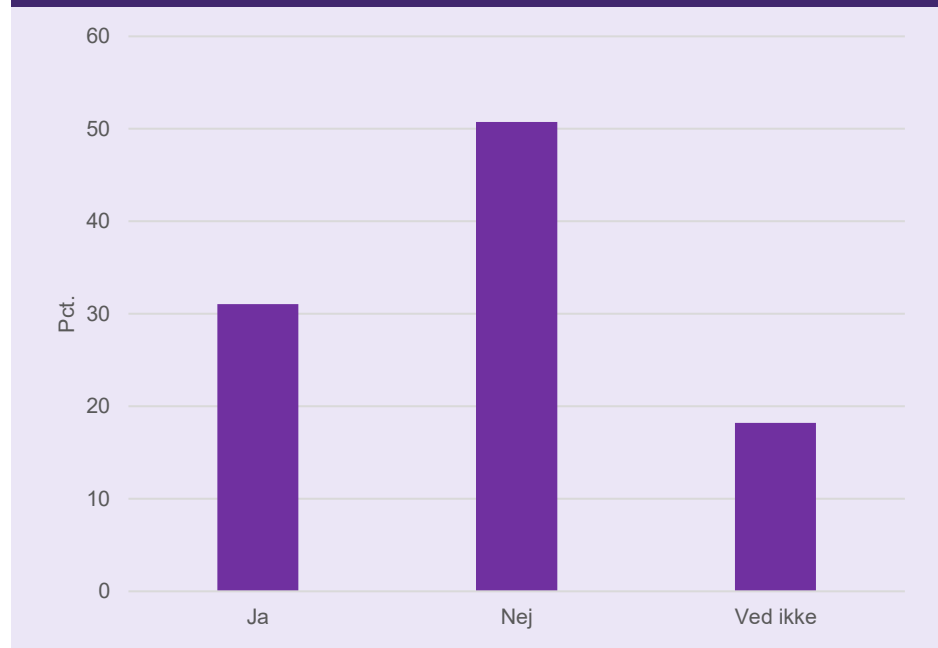
Tallene indikerer, at der potentielt er tusindvis af virksomheder, der står klar til at tage imod elever allerede nu.

Samtidig er godt halvdelen af virksomhederne *ikke* åbne for at tage elever i juniormesterlære. Der er derfor god grund til at undersøge, hvilke barrierer der ligger bag. En mulig forklaring kan være virksomhedernes usikkerhed om ordningens regler, begrænset kapacitet - særligt i mindre virksomheder, som allerede har fritidsjobbere eller lærlinge - samt frygt for øget administrativ byrde.

Næsten hver tredje SMV er
åben for at
tage imod
folkeskolelever
i juniormester-
lære

Figur 3

Vil din virksomhed være åben for at tage imod folkeskoleelever i juniormesterlære?

Kilde: SMVdanmarks medlemsundersøgelse, 4. kvartal 2025

Anm.: Antal besvarelser = 607. Kun virksomheder der har svaret 'Ja' til 'Kender du til juniormesterlære, hvor elever i 8. og 9. klasse kan komme i praktik i en virksomhed op til to dage om ugen?'. Observationer med inkonsistente svar (først "Ja" til kendskab til juniormesterlære, senere "kender ikke juniormesterlære") er ekskluderet fra analysen.

Store brancheforskelle i brugen af juniormesterlære

Åbenheden over for juniormesterlære varierer markant på tværs af brancher. Autobranchen (handel, reparation og vedligeholdelse af biler) ligger højest med 57 pct. af virksomhederne, som er åbne for at tage elever i juniormesterlære, jf. figur 4. Service og oplevelser følger med 48 pct., og landbrug ligger ligeledes relativt højt med 48 pct., der svarer 'Ja'.

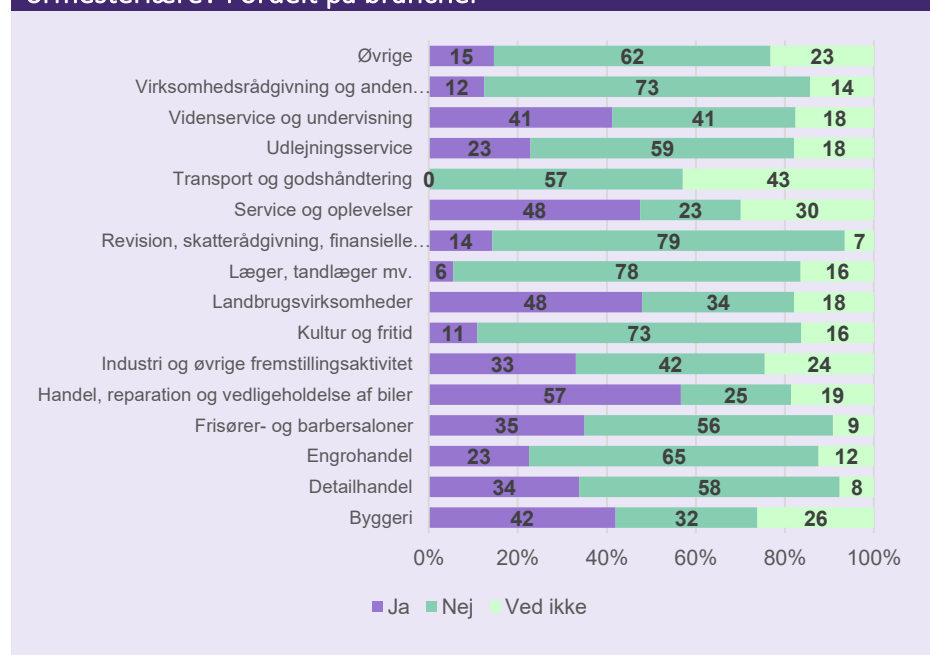
I flere brancher er opbakningen mere begrænset. Transport og godshåndtering skiller sig ud ved, at ingen virksomheder svarer 'Ja', og at en stor del enten svarer 'Nej' eller 'Ved ikke'. Også blandt læger, tandlæger mv. og virksomhedsrådgivning er andelen, der svarer 'Ja' lav.

På tværs af brancher er billedet samtidig præget af usikkerhed. Mange virksomheder er endnu i tvivl om juniormesterlære. I industri og byggeri angiver omkring hver fjerde virksomhed, at de er i tvivl.

Åbenheden for
at tage imod
juniormester-
lære er størst i
auto- og
service-
branchen

Figur 4

Vil din virksomhed være åben for at tage imod folkeskoleelever i juniormesterlære? Fordelt på brancher

Kilde: SMVDanmarks medlemsundersøgelse, 4. kvartal 2025

Anm.: Antal besvarelser = 607. Kun virksomheder der har svaret 'Ja' til 'Kender du til juniormesterlære, hvor elever i 8. og 9. klasse kan komme i praktik i en virksomhed op til to dage om ugen?'. Observationer med inkonsistente svar (først "Ja" til kendskab til juniormesterlære, senere "kender ikke juniormesterlære") er ekskluderet fra analysen.

Fynske virksomheds- ejere ser størst potentiale i juniormester- lære

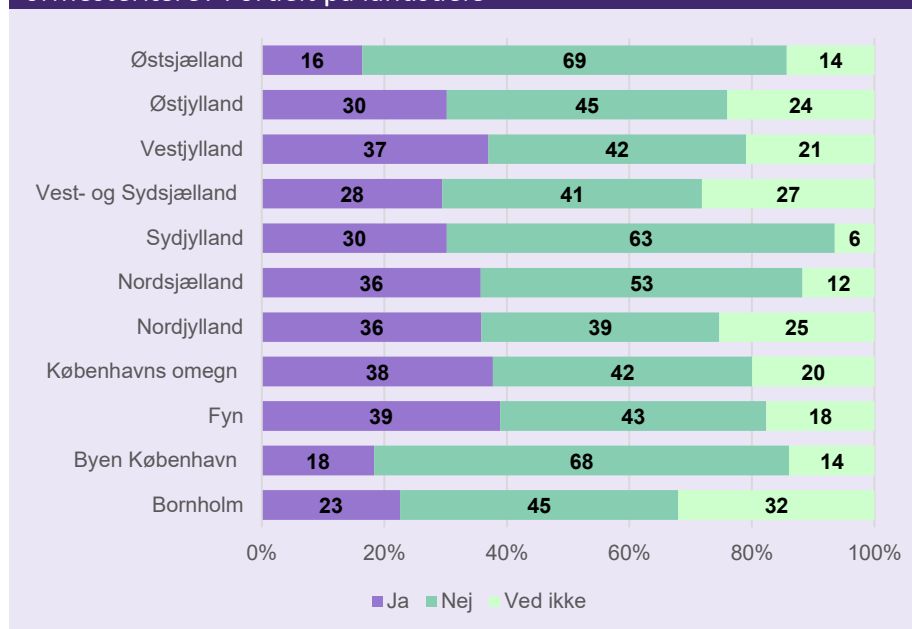
Opbakningen til juniormesterlære varierer på tværs af landsdele

Der er også tydelige geografiske forskelle i SMV'ernes åbenhed over for juniormesterlære. Åbenheden er størst på Fyn, hvor 39 pct. af virksomhederne er åbne for at tage folkeskoleelever i ordningen, *jf. figur 5*. Herefter følger Københavns omegn med 38 pct., Vestjylland med 37 pct. og Nordjylland med 36 pct.

I den modsatte ende ligger Østsjælland, hvor 16 pct. af virksomhederne er åbne for juniormesterlære, efterfulgt af Byen København med 18 pct. og Bornholm med 23 pct.

Figur 5

Vil din virksomhed være åben for at tage imod folkeskoleelever i juniormesterlære? Fordelt på landsdele

Kilde: SMVDanmarks medlemsundersøgelse, 4. kvartal 2025

Anm.: Antal besvarelser = 607. Kun virksomheder der har svaret 'Ja' til 'Kender du til juniormesterlære, hvor elever i 8. og 9. klasse kan komme i praktik i en virksomhed op til to dage om ugen?'. Observationer med inkonsistente svar (først "Ja" til kendskab til juniormesterlære, senere "kender ikke juniormesterlære") er ekskluderet fra analysen.

Konklusion og anbefaling

Juniormesterlæreordningen har en stor værdi, fordi den giver eleverne mulighed for at kombinere skolegang med praksisnær læring og dermed skabe mening, motivation og faglig udvikling for unge, der ikke trives i en ensidigt teoretisk undervisning. Ordningen kan være med til at forebygge frafald, styrke faglig stolthed og åbne døren til erhvervsuddannelser og gode lærlingeforløb.

Hvis ordningen for alvor skal indfri sit potentiale, kræver det, at flere virksomheder både kender til ordningen og er villige til at tage imod elever i juniormesterlære, så eleverne kan få relevante og interessante forløb med kobling mellem teori og praksis.

På den baggrund foreslår SMVdanmark følgende 10 anbefalinger:

1. At kommuner og folkeskoler løbende og vedvarende har information om ordningen med i deres informationsindsats over for virksomheder i relevante sammenhænge.
2. At arbejdstilsynet udarbejder letforståeligt informationsmateriale, der tydeligt kommunikerer reglerne for, hvad elever i juniormesterlære må og ikke må i virksomheder. Det bør yderligere suppleres med konkrete eksempler på forløb i forskellige brancher.
3. Samtidig viser SMVdanmarks aktindsigt fra september 2025¹, at kommunerne i meget forskelligt omfang har taget ordningen til sig. Derfor bør kommunerne forpligtes til at sikre, at alle elever er grundigt informeret om mulighederne for juniormesterlære i god tid inden valget skal træffes.
4. At kommuner i områder med høj virksomhedsinteresse, men lav elevtilmelding (som fx Københavns Omegn og Nordsjælland), iværksætter en målrettet indsats for at koble elever og virksomheder bedre, så det eksisterende potentiale udnyttes.
5. At kommunerne udpeger en tydelig ansvarlig funktion, fx en erhvervsplaymaker, der kan koordinere samarbejdet mellem skoler, virksomheder og forældre og understøtte både rekruttering og match.
6. At virksomheder tilbydes én tydelig og fast indgang til kommunen eller skolen, hvor ansvar, opfølgning og koordinering er samlet, så virksomhederne ikke oplever at stå alene med ansvaret for elevernes forløb.
7. At folkeskoler kommunikerer ordningen ud som et tilbud for alle elever og ikke alene målrettes fagligt udfordrede eller skoletrætte

¹ [SMVdanmark sept. 2025: Tusindvis af unge går glip af unik mulighed - Alt for mange kommuner bruger slet ikke juniormesterlære](#)

unge, så juniormesterlære forbindes med faglig stolthed og ikke stigmatisering.

8. At folkeskolerne tydeligt signalerer, hvordan de understøtter virksomhederne under praktikforløbet, herunder ved at udpege en fast kontaktperson, som følger forløbet løbende, tager ansvar for opfølgning og fungerer som et let tilgængeligt kontaktpunkt for virksomhederne.
9. At elever, der vælger juniormesterlære, som udgangspunkt har mulighed for at bevare tilknytningen til deres stamklasse, hvis de ønsker det, så de ikke oplever at blive "straffet" for at vælge ordningen, da dette ellers kan virke afskrækkende for at vælge den.
10. At ordningen udvides til også at omfatte fri- og privatskoler, så alle unge uanset skoleform får adgang til juniormesterlære.

Kontakt

Branche- og uddannelseschef Kasper Munk Rasmussen, tlf. 6196 3980, rasmussen@smvdanmark.dk.

Politisk chefkonsulent Lasse Kjær, tlf. 3020 2346, kjaer@smvdanmark.dk.

Juniorkonsulent, Sofie Katrine Nygaard Pedersen, tlf. 33 93 20 00, pedersen@smvdanmark.dk.

SMVDanmark, februar 2026

Metode

Resultaterne i denne rapport bygger på 1.108 komplette besvarelser fra i alt 1.444 medlemmer, der deltog i undersøgelsen. Kun respondenter, der har gennemført hele spørgeskemaet, indgår i datagrundlaget; ufuldstændige besvarelser er derfor frasortet.

For at sikre, at de samlede resultater afspejler sammensætningen af virksomheder i målgruppen, er besvarelserne vægtet efter både branche og virksomhedsstørrelse. Vægtningen tager udgangspunkt i Danmarks Statistiks fordeling af virksomheder efter branche og arbejdsstedsstørrelse. For virksomhedsstørrelse anvendes følgende intervaller: 1 job, 2–4 jobs, 5–9 jobs, 10–19 jobs, 20–49 jobs, 50–99 jobs samt 100 jobs og derover.

Bilag

Antal respondenter:

Kender du til juniormesterlære, hvor elever i 8. og 9. klasse kan komme i praktik i en virksomhed op til to dage om ugen? Fordelt på landsdele

Landsdel	Antal
Bornholm	16
Byen København	86
Fyn	104
Københavns omegn	99
Nordjylland	86
Nordsjælland	96
Sydjylland	145
Vest- og Sydsjælland	145
Vestjylland	116
Østjylland	151
Østsjælland	63
Øvrig	1
I alt	1.108

Lavet med Datawrapper

Antal respondenter:

Vil din virksomhed være åben for at tage imod folkeskoleelever i juniormesterlære? Fordelt på brancher

Branche	Antal
Byggeri	174
Detailhandel	11
Engrohandel	38
Frisører- og barbersaloner	31
Handel, reparation og vedligeholdelse af biler	86
Industri og øvrige fremstillingsaktivitet	71
Kultur og fritid	18
Landbrugsvirksomheder	19
Læger, tandlæger mv.	8
Revision, skatterådgivning, finansielle tjenesteydelser mm	35
Service og oplevelser	10
Transport og godshåndtering	12
Udlejningsservice	16
Videnservice og undervisning	18
Virksomhedsrådgivning og anden ledelsesrådgivning	44
Øvrige	16
I alt	607

Lavet med Datawrapper

Antal respondenter:

Vil din virksomhed være åben for at tage imod folkeskoleelever i juniormesterlære? Fordelt på landsdele

Landsdele	Antal
Bornholm	12
Byen København	38
Fyn	55
Københavns omegn	51
Nordjylland	54
Nordsjælland	52
Syddjylland	82
Vest- og Sydsjælland	83
Vestjylland	66
Østjylland	80
Østsjælland	34
I alt	607

Created with Datawrapper